

**ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«УНІВЕРСИТЕТ КОРОЛЯ ДАНИЛА»**

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні Вченої ради

«25» березня 2021 р., протокол №10

ПРОГРАМА

фахового вступного випробування

для прийому на навчання за

першим (бакалаврським) рівнем

зі спеціальності: 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

Освітня програма: «Фінансовий менеджмент»

Галузь знань: 07 Управління та адміністрування

(денної та заочної форми навчання)

на основі освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста,
освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра,
освітнього ступеня молодшого бакалавра

Івано-Франківськ

2021 р.

Програма фахового вступного випробування для першого (бакалаврського) рівня галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» за освітньою програмою «Фінансовий менеджмент» на базі освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста, освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра, освітнього ступеня молодшого бакалавра / Шинкар С.М./ Тимоць М.В./ Гребенюк Н.В. – Івано-Франківськ: ЗВО «Університет Короля Данила», 2021. – 10 с.

Укладачі: Шинкар С.М. – к.е.н., завідувач кафедри управління та адміністрування;

Тимоць М.В. – к.е.н., доц., професор кафедри управління та адміністрування;

Гребенюк Н.В. – к.е.н., доцент кафедри управління та адміністрування;

*Програму затверджено на засіданні кафедри управління та адміністрування
(протокол №8 від 03 березня 2021 року)*

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» (Освітня програма «Фінансовий менеджмент») направлена на підготовку нової генерації висококваліфікованих фінансистів із широким доступом до працевлаштування завдяки здобутим знанням і компетентностям, а також на здобуття студентами поглиблених теоретичних та практичних знань і умінь з фінансів, банківської справи та страхування.

Метою фахового вступного випробування зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» є визначення рівня професійних умінь та навичок необхідних для опанування дисциплін за програмою підготовки фахівців за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» (Освітня програма «Фінансовий менеджмент»).

Фахове вступне випробування здійснюється шляхом оцінювання рівня професійних знань, умінь та навичок абітурієнтів з використанням загальнодержавних методів комплексної діагностики.

Зміст програми фахового вступного випробування. Для фахового вступного випробування при прийомі на навчання за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» екзаменаційні завдання формуються з фахових дисциплін.

Фахове вступне випробування проводиться в письмовій формі та триває 2 академічні години. Під час випробування використовується кулькова або гелева ручка чорного чи синього кольору та калькулятор. Усі інші речі та пристрої використовувати заборонено. Мобільні телефони під час вступного випробування повинні бути виключені. Порядок проведення вступного випробування визначається «Правилами прийому до ЗВО Університет Короля Данила у 2021 році».

2. ПРОГРАМОВІ ВИМОГИ З ДИСЦИПЛІН, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ФАХОВЕ ВСТУПНЕ ВИПРОБУВАННЯ

1. Фінанси як економічна категорія.
2. Об'єкти та суб'єкти фінансових відносин.
3. Фінансовий контроль: його зміст, значення і види.
4. Фінансові ресурси держави, їх джерела та метод акумуляції.
5. Фінансові ресурси суб'єктів господарювання.
6. Фінансові ресурси фізичних осіб.
7. Поняття фінансової системи, її склад та принципи побудови.
8. Сфери і ланки фінансових відносин.
9. Сутність та головна мета фінансової політики держави.
10. Стратегія і тактика фінансової політики.
11. Основні складові фінансової політики держави.
12. Фінансовий механізм та його роль у реалізації фінансової політики держави.
13. Управління фінансами. Функції органів управління фінансами. економікою.
14. Суть та призначення бюджету. Економічний зміст бюджету.
15. Бюджетна система України.
16. Принципи побудова бюджетної системи.
17. Бюджетний процес та його складові.
18. Учасники бюджетного процесу.
19. Стадії бюджетного процесу.
20. Державні доходи їх економічний зміст.
21. Державні видатки та їх особливості.
22. Методи фінансування державних витрат.
23. Суть та функції податків.
24. Елементи податку. Основні види податків.
25. Прямі і непрямі податки.
26. Класифікація податків
27. Податкова система України: суть та склад.
28. Загальнодержавні та місцеві податки.
29. Принципи оподаткування.
30. Сутність, функції та роль місцевих фінансів.
31. Місцеві фінанси як система фінансових відносин.
32. Принципи організації місцевих фінансів.
33. Місцеві бюджети у бюджетній системі України.
34. Міжбюджетні відносини. Способи розмежування доходів.
35. Бюджетна децентралізація. Міжбюджетні трансферти.
36. Становлення та розвиток соціальних позабюджетних фондів.
37. Джерела формування доходів бюджетів позабюджетних фондів.

38. Єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування.
39. Пенсійний фонд України як центральний орган виконавчої влади.
40. Основні завдання Пенсійного фонду України.
41. Фонд загальнообов'язкового державного соціального страхування
42. Основні засоби та їх класифікація.
43. Методи нарахування амортизації на основні засоби.
44. Міжнародні фінансові відносини.
45. Фінансовий ринок та його структура.
46. Міжнародні фінансові організації.
47. Міжнародні фінансові інституції.
48. Економічна безпека держави.
49. Фінансова безпека держави у системі економічної безпеки.
50. Складові фінансової безпеки та їх призначення.
51. Об'єкти та суб'єкти фінансової безпеки держави. Фактори, що впливають на фінансову безпеку держави та їх класифікація.
52. Характеристика банку як специфічної комерційної установи.
53. Сутність банківської діяльності.
54. Банк як важливий елемент банківської системи, організація банківських систем.
55. Центральний банк.
56. Класифікація банківських інститутів.
57. Функції НБУ.
58. Операції Національного банку України.
59. Структура Національного банку України.
60. Форми управління НБУ.
61. Принципи організації роботи банку.
62. Банківські операції.
63. Зміст і класифікація пасивних операцій.
64. Сутність активних операцій.
65. Типова організаційна структура комерційного банку.
66. Суть і основні цілі грошово-кредитної політики.
67. Емісія грошей.
68. Основні принципи організації готівкового грошового обігу.
69. Основні принципи організації касових операцій.
70. Основні принципи організації емісійно-касових операцій.
71. Роль НБУ в регулюванні готівкового грошового обігу.
73. Касове обслуговування комерційних банків.
74. Внутрішній і зовнішній борг.
75. Валютна політика як основа валютного регулювання і контролю.
76. Повноваження Національного банку України у сфері валютного контролю
77. Економічна характеристика та склад ресурсів комерційного банку.

78. Банківський капітал та його внутрішня структура.
79. Залучені та запозичені кошти банку
80. Класифікація банківських позичок та сучасні види кредитів.
81. Кредитний ризик банку та способи його мінімізації.
82. Економічні основи банківського лізингу та його форми.
83. Лізингові операції та перспективи їх розвитку в Україні.
84. Трастові послуги.
85. Учасники факторингових операцій та зміст договірних відносин між ними.
86. Виникнення та етапи розвитку страхування.
87. Сутність та місце страхування в системі економічних категорій.
88. Функції та сфери застосування страхування.
89. Принципи страхування.
90. Страхові фонди як матеріальна основа страхового захисту. Форми організації фондів страхового захисту.
91. Поняття та ознаки класифікації страхування.
92. Ризик як ймовірнісний розподіл результатів діяльності.
93. Страхові послуги як об'єкти взаємовідносин страховиків і страхувальників.
94. Роль посередників: страхових агентів і брокерів.
95. Ресурси страховика: фінансові, матеріальні, трудові, інформаційні.
96. Структура страхових компаній.
97. Реєстрація та ліцензування страховиків.
98. Контроль за діяльністю суб'єктів страхового ринку
99. Страхування життя і його основні види.
100. Змішане страхування життя.
101. Обов'язкові види страхування від нещасних випадків і професійних захворювань.
102. Суб'єкти й об'єкти медичного страхування.
103. Добровільне медичне страхування.
104. Страхування цивільної відповідальності власників автотранспортних засобів.
105. Страхування відповідальності роботодавців.
106. Необхідність і сутність перестраховання, стан і перспективи його розвитку, суб'єкти перестраховання.
107. Методи перестраховання.
108. Особливості грошового обігу у страховій організації.
109. Доходи від страхової діяльності.
110. Зароблені страхові премії, порядок їх визначення.
111. Доходи від інвестування тимчасово вільних коштів.
112. Витрати страховика: їх склад і економічний зміст.
113. Собівартість страхової послуги.
114. Виплата страхових сум і страхового відшкодування.

- 115. Витрати на утримання страхової компанії.
- 116. Визначення прибутку від страхової діяльності.
- 117. Розподіл прибутку.
- 118. Оподаткування страхової діяльності.
- 119. Власні кошти страхової організації, їх склад і джерела формування.
- 120. Залучені кошти страхових компаній.

3. ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ КОНКУРСНОГО ВІДБОРУ

Конкурсний відбір проводиться згідно конкурсного балу, який обчислюється шляхом додавання результату фахового вступного випробування, середнього балу документа (додатка до диплому молодшого спеціаліста, фахового молодшого бакалавра). Середній бал диплому та конкурсний бал обчислюється згідно з порядком, визначеним Правилами прийому, та вноситься до Єдиної бази. У разі, коли на одне місце претендують декілька вступників з однаковим результатом іспиту, приймальна комісія враховує середній бал додатку до диплому молодшого спеціаліста, фахового молодшого бакалавра.

4. СТРУКТУРА ЕКЗАМЕНАЦІЙНОГО БІЛЕТА

Завдання для фахового вступного випробування на навчання за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти включає – 30 тестових завдань з фахових дисциплін.

Білету мають різні варіанти завдань, приблизно однакового рівня складності.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

\

1. Банківська система: навч. посіб. / ПМ. Карась, Н.В.Приходько, О.В. Пащенко, Л.О. Гришина. Херсон: Олді-плюс, 2015. 292 с.
2. Белова І.В. Організація контролю в банку: навч. посіб. / Белова І.В. Київ: Кондор, 2014. 302 с.
3. Бюджетний кодекс України : Закон України № 2456-VI від 08.07.2010 р. [Електронний ресурс]. URL : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show /2456-17>
4. Бюджетна система: навчальний посібник. Друге видання, перероблене і доповнене / І.Л. Шевчук, В.О. Черепанова, Т.О. Ставерська . Харків : Видавець Іванченко І. С., 2015. 284 с.
5. Бюджетна система: тенденції розвитку / [В.М. Мазярчук та ін.]; під ред. В.М. Мазярчука. Київ: «ФОП Лопатіна О.О.», 2019. 384 с.
6. Власюк Н.І., Мединська Т.В., Мельник М.І. Місцеві фінанси: Навчальний посібник. Київ: Алерта, 2011. 328 с.
7. Григоренко Л.С. Банківські та кредитні відносини. Законодавство. Судова практика: практ. посіб. Київ: ЦУЛ, 2015. 408 с.
8. Дема Д., Стойко О. Фінанси. Навчальний посібник. Алерта, 2014. 432с.
9. Єгоричева С.Б. Організація фінансового моніторингу в банках: навч. посіб. Київ: ЦУЛ, 2014. 292 с.
10. Єпіфанов А.О. Операції комерційних банків: навч. посіб. Київ: Каравелла, 2014. 523 с.
11. Іжевський П.Г. Фінанси: навч. посіб. Львів: “Магнолія 2006”, 2013. 373 с.
12. Коваленко В.В. Банківська система України: монографія / В. В. Коваленко, О. Г. Коренєва, К. Ф. Черкашина, О. В. Крухмаль. Суми: ДВНЗ "УАБС НБУ", 2010. 187 с.
13. Ковальчук К.Р. Банківські операції: навч. пос. Київ: ЦУЛ, 2013. 162 с.
14. Кремень О.І., Кремень В.М. Фінанси. Навч.посібник, 2018. 416с.
15. Крупка М.І. Банківська система: навч. посіб. Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2012. 508 с.

16. Кудряшов В.П. Курс фінансів: навч. посіб. Київ: Знання, 2008. 431 с.
17. Меглаперидзе А.С. Фінанси: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2013. 420 с.
18. Фінанси: навч. посіб./ Оспіщев В.І., Лачкова Л.І., Близнюк О.П. та ін. Київ: Знання, 2013. 366 с.
19. Фінанси: навч. посіб./ І.І. Пилипенко, Т.Г. Бондарук, Л.Є. Момотюк, І.С. Ігнатова. Київ: ДП “Інформ.-аналіт. агентство”, 2013. 467 с.
20. Яворська Т.В. Страхові послуги: навч.посібник / Т.В. Яворська. – К.: Знання, 2008. – 350 с.